

DOI

Andrii Khymchuk

PhD Student, Department of General Theory of Law and Public Law,

National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-7114-8876>

a.khymchuk@ukma.edu.ua

Evaluation of the Effectiveness of the Verkhovna Rada Commissioner for Human Rights' Response to Open Data Violations

Background / Problem. *This article provides a comprehensive evaluation of the effectiveness of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights (Ombudsperson) in ensuring compliance with legislation on public information in the form of open data throughout the entire period of this institution's operation in Ukraine — from May 2015 to October 2025.*

Objective / Purpose. *The study focuses on two key legal response mechanisms: submissions (demands for measures to eliminate identified violations) and administrative offense protocols under Articles 212-3 and 188-40 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses.*

Methodology. *The empirical basis of the research comprises the texts of the Ombudsperson's submissions published on the official website, court decisions from the Unified State Register of Court Decisions, annual and special reports of the Ombudsperson, as well as monitoring data on dataset publication conducted by the Better Regulation Delivery Office (BRDO). To identify court decisions related to open data violations, a keyword search method was applied with subsequent individual verification of each decision.*

Findings / Results. *The study established that during the study period, the Ombudsperson submitted a total of 861 submissions, of which only 8 (less than 1%) concerned violations in the field of open data: 3 in 2021, 2 in 2022, and 3 in 2023. All submissions were addressed exclusively to central executive authorities, while*

local self-government bodies, identified in the Ombudsperson's special report as the largest violators, received no submissions. Notably, the 2021 submissions were made based on independent monitoring by the Secretariat, while all subsequent ones were based on letters from the Ministry of Digital Transformation of Ukraine. Regarding administrative offense protocols, 123 court decisions were identified in cases directly related to open data violations: 101 concerning non-publication of datasets, 2 concerning failure to provide information upon request, 1 concerning repeated non-publication, 18 concerning non-compliance with the Ombudsperson's lawful demands, and 1 combined case. The absolute majority of protocols were drawn up in 2019–2020, predominantly concerning officials of village, settlement, and city councils. Only two cases involved heads of central executive authorities. The total amount of fines imposed over the entire period constituted UAH 21,250. An analysis of the correlation between submissions and protocols revealed that only one case of non-compliance with submission requirements led to the drafting of a protocol. A comparison of the intensity of application of both instruments with the scale of violations revealed a significant disproportion. According to monitoring data, as of October 2025, central-level data holders published less than half of the mandatory datasets (49.5%), and only 37.5% were updated on time. Despite the systemic nature of the violations, starting from 2024, the Ombudsperson effectively ceased applying both submissions and protocols in the field of open data.

Conclusion / Significance. *The author formulates recommendations for the more active use of both response instruments, including: repeated submission of demands in cases of ongoing violations; sequential application of submissions and protocols; and paying special attention in annual reports to those bodies that do not respond or respond inadequately to submissions. Directions for further research are identified, including the reasons for the effective cessation of the application of the relevant instruments and the advisability of transferring powers to a specialized body for ensuring the right of access to information.*

Keywords: public information, access to information, Ombudsperson, submission, administrative offense protocol.

Received 13.01.2026

Accepted 24.04.2026

Published

УДК 342.9

Андрій Химчук

*Аспірант кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права,
Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, Україна*

<https://orcid.org/0000-0002-7114-8876>

a.khymchuk@ukma.edu.ua

**ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАГУВАННЯ
УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ
НА ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВІДКРИТИХ ДАНИХ**

Статтю присвячено оцінюванню ефективності діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері забезпечення дотримання законодавства про публічну інформацію у формі відкритих даних. Дослідження охоплює період з травня 2015 р. (запровадження інституту відкритих даних) по жовтень 2025 р., увагу зосереджено на двох ключових механізмах реагування: поданнях та протоколах про адміністративні правопорушення.

На основі аналізу текстів подань Уповноваженого, судових рішень за складеними протоколами, щорічних та спеціальних доповідей Уповноваженого, а також даних моніторингу оприлюднення наборів відкритих даних встановлено, що за досліджуваний період лише 8 із 861 подання стосувалися порушень у сфері відкритих даних, а кількість ідентифікованих постанов судів

першої інстанції за відповідними протоколами становить 123. Результати моніторингу громадських організацій підтверджують, що інтенсивність застосування обох інструментів не відповідає масштабам системних порушень з боку розпорядників інформації. Водночас з 2024 р. Уповноважений узагалі припинив їхнє застосування.

Автор доходить висновку, що внесення подань залишається радше винятковим засобом реагування, попри його процедурну простоту, а складання протоколів, хоч і застосовувалося частіше, також не є співмірним із масштабами порушень. Сформульовано рекомендації щодо активнішого використання обох інструментів, зокрема повторного внесення подань у разі триваючих порушень та послідовного застосування подань і протоколів.

Ключові слова: публічна інформація, доступ до інформації, омбудсмен, подання, протокол про адміністративне правопорушення.

Постановка проблеми

У травні 2015 р. набрав чинності закон¹, який впровадив у національне законодавство термін «публічна інформація у формі відкритих даних» (далі — відкриті дані): це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання.

Згаданий закон зобов'язав розпорядників інформації надавати інформацію у такій формі на запит, а також оприлюднювати та регулярно оновлювати на єдиному державному вебпорталі відкритих даних (далі — Портал) та на своїх вебсайтах². У зв'язку з тим, що законодавець визначив відкриті дані однією з форм публічної інформації (що не є універсальним підходом для всіх країн)³,

¹Верховна Рада України, *Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних*, Закон України 319-VIII, 9 квітня 2015, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-19#n21>.

²Верховна Рада України, *Про доступ до публічної інформації*, Закон України 2939-VI, 13 січня 2011, ст. 10-1, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

³Наприклад, у контексті законодавства Сполучених Штатів Америки Бет Новек зазначає: «Хоча повторно внесений на розгляд Закон про відкриті державні дані (OPEN Government Data Act) зобов'язує відомства

цим він поширив на неї ті самі гарантії забезпечення, які вже були щодо «звичайної» публічної інформації. Однією з таких гарантій є парламентський контроль за дотриманням права на доступ до неї⁴, який здійснює⁵ Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі — Уповноважений).

Аналіз профільного закону щодо діяльності Уповноваженого⁶ та Кодексу України про адміністративні правопорушення⁷ дає змогу виокремити основні правові інструменти впливу, через які Уповноважений здійснює такий контроль. Такими є подання (вимога щодо вжиття заходів для усунення виявлених порушень у місячний строк)⁸ та протоколи про адміністративні правопорушення. У контексті відкритих даних ідеться про протоколи за частинами 1, 2, 9 ст. 212-3 (Порушення права на інформацію та права на звернення) Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі — КУпАП). Крім того, протоколи можуть складатися у разі ненадання розпорядниками інформації чи пояснень на запит Уповноваженого щодо ймовірних порушень чи ігнорування подань за ст. 188-40 КУпАП (Невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини)⁹.

проводити інвентаризацію та оприлюднювати всі державні дані в машиночитаних форматах (винятки в цьому законодавстві ідентичні виняткам, передбаченим Законом про свободу інформації (FOIA)), цей законопроект має той самий недолік, що й значна частина політики відкритих даних: йому бракує дієвих механізмів примусу у формі права на звернення до суду». Beth Simone Noveck, “Rights-Based and Tech-Driven: Open Data, Freedom of Information, and the Future of Government Transparency,” *Articles & Chapters* 1209 (2017): 35, https://digitalcommons.nyls.edu/fac_articles_chapters/1209 (тут і далі переклад автора, якщо не зазначено інше).

⁴Верховна Рада України, *Про доступ до публічної інформації*, Закон України 2939-VI, 13 січня 2011, п. 5 ч. 1 ст. 3, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

⁵Там само, ч. 1 ст. 17.

⁶Верховна Рада України, *Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини*, Закон України 776/97-ВР, 23 грудня 1997, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

⁷Верховна Рада України, *Кодекс України про адміністративні правопорушення*, Кодекс України 8073-Х, 7 грудня 1984, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

⁸Уповноважений також має повноваження звертатися до Конституційного Суду України, щоб Суд розв’язав питання про відповідність закону чи іншого нормативного акта Конституції або ж офіційно розтлумачив Конституцію. Проте за період з 2016 по 2025 р. Уповноважений не звертався до Суду з конституційними поданнями, які б стосувалися питань доступу до публічної інформації, тому в цій статті конституційні подання не аналізуємо.

⁹Такі протоколи складають уповноважені особи Секретаріату Уповноваженого та його представники, однак далі для спрощення сприйняття тексту зазначено, що такі протоколи складає Уповноважений.

Хоча інститут відкритих даних функціонує в Україні вже понад десять років, ефективність контрольних повноважень Уповноваженого саме в цій сфері залишається поза увагою науковців. Науковий дискурс переважно зосереджений на правовій природі повноважень Уповноваженого та загальних проблемах їхньої реалізації в контексті забезпечення права на інформацію. Тому варто проаналізувати, як Уповноважений та його Секретаріат застосовують ці інструменти саме у сфері відкритих даних.

З огляду на це **метою** цієї статті є оцінювання ефективності діяльності Уповноваженого у сфері відкритих даних за допомогою кількісного та якісного аналізу подань та судових рішень за протоколами про адміністративні правопорушення в період від запровадження інституту відкритих даних (з травня 2015 р.) по 15 жовтня 2025 р. (дата завершення збору емпіричних даних).

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблематика парламентського контролю за дотриманням права на доступ до публічної інформації вже понад десять років є предметом досліджень низки вітчизняних науковців та експертів громадського сектору, зокрема О. Нестеренко, Н. Кашинської, І. Кушнір, О. Бурмагіна, К. Захарова та ін.

О. Нестеренко наголошувала, що ефективна реалізація права на доступ до інформації в Україні можлива лише за умови створення інституту інформаційного уповноваженого. Його модель має відповідати чотирьом ключовим критеріям: незалежність, достатність ресурсів, наявність повноважень та інституційній спроможності¹⁰.

Н. Кашинська зосереджувала увагу на природі повноважень щодо складання протоколів про адміністративні правопорушення, які були передані Уповноваженому від органів прокуратури, та потенційних складнощях у реалізації таких повноважень¹¹. І. Кушнір досліджувала, зокрема, зміст забезпечення Уповноваженим Верховної Ради України конституційного права

¹⁰Оксана Нестеренко, *Інформація в Україні: право на доступ* (Харків: Акта, 2012), 197, 223.

¹¹Наталія Кашинська, «Роль держави у сфері доступу до інформації», *Інвестиції: практика та досвід* 8 (2017): 114–6, http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2017/24.pdf.

особи на доступ до публічної інформації, приклади позитивної практики захисту Уповноваженим цього права протягом 2017–2018 рр., а також відповідний закордонний досвід¹².

Низка досліджень присвячена емпіричному аналізу ефективності притягнення до адміністративної відповідальності за протоколами. Зокрема, експерти Українського центру суспільних даних (2020) здійснили статистичний аналіз¹³ складених протоколів щодо категорій осіб, стосовно яких їх було складено протягом 2016–2019 рр.

Глибинний аналіз судової практики представлено у двох аналітичних звітах експертів громадської організації «Платформа прав людини». У першому дослідженні О. Бурмагін¹⁴ сфокусувався на аналізі результатів розгляду судами протоколів за ст. 212-3 КУпАП протягом 2016 р., тоді як у другому звіті колектив авторів¹⁵ охопив період з 2022 по 2024 р. та розширив предмет аналізу на статті 188-39 та 188-40 КУпАП. Обидва дослідження роблять висновок про те, що механізм притягнення є неефективним: значна частина справ закривається через закінчення строків накладення стягнення, що є наслідком як законодавчих, так і організаційних недоліків процедури.

¹² Ірина Кушнір, «Конституційне право особи на доступ до публічної інформації та його забезпечення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини» (дис. канд. юрид. наук, Національна академія внутрішніх справ, 2018), <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7a2b747b-2191-4c9b-bbe6-6b875bc12605/content>.

¹³ Український центр суспільних даних, «Доступ до публічної інформації: біг з перешкодами», [б. д.], дата звернення 13 січня 2026, <https://socialdata.org.ua/dostup-publichnoi-informacii-big-z-p/>.

¹⁴ Олександр Бурмагін, *Аналіз практики застосування судами статті 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення у 2016-му році* (Київ: ГО «Платформа прав людини», [б. д.]), дата звернення 13 січня 2026, <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/anal%D1%96z-praktiki-zastosuvannya-sudami-statt%D1%96-212-3-koдексу-ukra%D1%97ni-pro-adm%D1%96n%D1%96strativn%D1%96-pravoporushennya-u-2016-mu-roc%D1%96-oleksandr-burmag%D1%96n.pdf>.

¹⁵ О. Вдовенко та ін., *Аналіз практики розгляду судами справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 188-39, 188-40, 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо протоколів, складених уповноваженими особами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представниками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в 2022-2024 роках* (Київ: ГО «Платформа прав людини», 2025), <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/analiz-sudovoyi-praktyky-188-39-188-40-212-3-v-2022-24.pdf>.

Безпосередньо проблематику відкритих даних порушував К. Захаров¹⁶, який вивчав судові рішення у справах, що стосувались відкритих даних, зокрема й за протоколами Уповноваженого. На переконання дослідника, Уповноважений вибірково підходить до моніторингу порушень у сфері відкритих даних та робить диспропорційний акцент на складанні протоколів щодо посадовців селищних та сільських рад, що, на його думку, суттєво не поліпшує стан оприлюднення наборів даних.

Попри наявність зазначених досліджень, діяльність Уповноваженого у сфері відкритих даних залишається недостатньо вивченою. Більшість згаданих праць фокусуються на проблемах забезпечення доступу до публічної інформації загалом або ж обмежуються короткими часовими проміжками. Окрім того, поза увагою дослідників залишилося оцінювання ефективності такого інструменту реагування, як подання Уповноваженого саме в контексті відкритих даних. Це зумовлює необхідність комплексного наукового оцінювання ефективності реалізації повноважень Уповноваженим у цій сфері за весь період функціонування інституту відкритих даних.

Виклад основного матеріалу

1. Контекст

Оцінювання ефективності діяльності Уповноваженого через призму подань та протоколів слід здійснювати в загальному контексті дотримання розпорядниками своїх обов'язків щодо оприлюднення даних. Це дасть змогу оцінити, наскільки інтенсивність вжитих заходів корелює з масштабами наявних порушень. Для цього звернімося до ретроспективного аналізу даних моніторингів.

¹⁶Kirill Zakharov, «Я обещал написать про Офис Секретариат Уповноваженого ВРУ з прав людини...», Facebook, 7 грудня 2021, <https://www.facebook.com/KirillZaharov/posts/pfbid02U3j1TuYCNPdv6TTVphYxu4G8rihwWGei72Xrn7PNfsZ3GTk6QvBP9D2YZ2GhpH3tl>.

За даними Офісу ефективного регулювання (BRDO), станом на травень 2020 р. із 67 ключових розпорядників (ідеться про тих, яких окремо зазначено в Постанові КМУ № 835. — *Прим. автора*) лише 23 (близько 34 %) повністю виконали вимоги законодавства щодо оприлюднення даних. При цьому ті суб'єкти, що оприлюднили хоча б якісь набори, у середньому оприлюднювали лише половину від необхідної кількості¹⁷.

У Спеціальній доповіді Уповноваженого (станом на вересень 2023 р.) констатовано, що найбільшими порушниками в цій сфері залишаються органи місцевого самоврядування. Станом на 1 грудня 2022 р. лише 4 із 18 досліджуваних обласних центрів (22 %) розмістили або оновили понад 20 наборів даних із 57 обов'язкових (близько 35 %)¹⁸.

Аналогічна ситуація була й у 2025 р. На кінець II кварталу 83 розпорядники центрального рівня мали оприлюднити 901 набір даних, однак фактично доступними були лише 572 (63,5 %) з них, причому вчасно оновлювалися тільки 207 (36 %)¹⁹. Моніторинг, проведений станом на 1 жовтня 2025 р. — невдовзі після завершення граничного строку на оприлюднення нових наборів даних — зафіксував погіршення показників. 97 розпорядників центрального рівня оприлюднили менше ніж половину від необхідного — 459 із 927 наборів (49,5 %), а показник своєчасності оновлення залишився низьким: з 459 оприлюднених лише 169 (36,8 %) оновлені вчасно²⁰.

Наведена статистика демонструє, що недотримання законодавства у сфері відкритих даних має системний та масштабний характер. Такий стан речей

¹⁷Ігор Самоходський, Дмитро Лебедев та Руслан Ткаченко, *Зелена книга: Політика відкритих даних* (Офіс ефективного регулювання BRDO, [б. д.]), 15–6, дата звернення 13 січня 2026, <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-234579483/234579483>.

¹⁸Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо додержання конституційного права на інформацію в умовах дії правового режиму воєнного стану* (Київ, 2023), 56–8, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/spetsdopovid-vipravleno-1.pdf>.

¹⁹Офіс ефективного регулювання BRDO, «Відкриті дані на data.gov.ua: як виконується Постанова КМУ № 835. Зміни за півроку, станом на Q2 2025», липень 2025, https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/data_gov_ua835/OD_835_to_data_gov_ua.

²⁰Офіс ефективного регулювання BRDO, «Відкриті дані на data.gov.ua: два місяці після вересневих оновлень Постанови КМУ № 835», листопад 2025, https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/8353_2025/OD_835_to_data_gov_ua.

підкреслює необхідність активного реагування з боку Уповноваженого, адже масові порушення потребують не точкового, а системного застосування контрольних повноважень.

1. Подання

1.а. Аналіз змісту подань

Протягом досліджуваного періоду (2016–2025 рр.) Уповноважений загалом вніс 861 подання²¹, з яких лише 8 стосувалися порушень у сфері відкритих даних: 3 — у 2021 р., 2 — у 2022 р. та 3 — у 2023 р. Тобто частка подань, пов'язаних із відкритими даними, становить менше ніж 1% від загальної кількості внесених, що свідчить про диспропорцію на тлі описаних вище системних порушень.

Усі три подання 2021 р. Уповноважений вніс у грудні відповідним міністрам: Міністерства розвитку громад та територій України²², Міністерства фінансів України²³ та Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України²⁴. Аналіз цих подань дає змогу виявити такі спільні ознаки:

²¹Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, лист 274.4/X-21242.3/22/45.3, 5 січня 2023; Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, лист 01.36/1790.14/2347.13/25/31, 10 жовтня 2025.

²²Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Міністру розвитку громад та територій України Олексію Чернишову*, 15282.2/21/30.11, 20 грудня 2021, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD.pdf>.

²³Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Міністру фінансів України Сергію Марченку*, 15452.2/21/30.1, 22 грудня 2021, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>.

²⁴Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Віце-прем'єр-міністру – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірині Верещук*, 15454.2/21/30.1, 22 грудня 2021, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%80%D0%B5%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>.

по-перше, вони були внесені за результатами самостійних перевірок посадовими особами Секретаріату Уповноваженого; по-друге, їм передували дві попередні перевірки протягом 2021 р., за результатами яких розпорядникам направлялися лише листи; по-третє, в усіх випадках міністерства оприлюднили лише кілька наборів даних із 20–30 передбачених законодавством.

У 2022 р. Уповноважений вніс два подання: голові Національної служби здоров'я України²⁵ та в. о. голови Державної податкової служби України²⁶. Обидва подання були внесені наприкінці року (у листопаді та грудні) на підставі листів Міністерства цифрової трансформації України (Мінцифра) та стосувалися неоприлюднення або неоновлення розпорядниками наборів даних на Порталі.

У 2023 р. три подання було внесено міністру юстиції України²⁷, голові Державного агентства лісових ресурсів України²⁸ та голові Державного

²⁵ Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Голові Національної служби здоров'я України Наталії Гусак*, 13634.2/11075/1/22/22/45.3, 28 листопада 2022, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%A3.pdf>.

²⁶ Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Виконувачу обов'язків Голови Державної податкової служби України Тетяні Кірієнок*, 14211.2/10671/1/22/22/45.3, 10 грудня 2022, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%9F%D0%A1.pdf>.

²⁷ Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Міністру юстиції України Денису Малюсці*, 223.2/12255/1/22/23/45.3, 11 січня 2023, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9C%D0%AE%D0%A3.pdf>.

²⁸ Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Голові Державного агентства лісових ресурсів України Юрію Болеховцю*, 225.2/В/991.7/22/23/45.3, 11 січня 2023, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6>

агентства України з питань кіно (Держкіно)²⁹. На відміну від попередніх, подання Мін'юсту та Держлісагентству було внесено на початку року (у січні), тоді як подання Держкіно — у травні. Як і в 2022 р., всі подання внесені на підставі листів Мінцифри та стосувалися неопрілюднення або неоновлення наборів даних. Водночас у випадках із Мін'юстом та Держкіно подання також фіксували невідповідність підзаконних актів цих органів чинному законодавству: йдеться про наказ, яким Мін'юст зупинив оприлюднення окремих наборів даних, та наказ Держкіно, який не відповідав постанові Кабінету Міністрів України № 835 у частині форматів оприлюднення та періодичності оновлення наборів даних.

1.

1.а. Оцінювання впливу

З огляду на узагальнений характер опису порушень у текстах проаналізованих подань, оцінити їхній безпосередній вплив на адресатів складно. Додатковим джерелом інформації слугують щорічні доповіді про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні та спеціальні доповіді Уповноваженого.

У щорічній доповіді за 2021 р. зазначено, що за результатами повторного моніторингу стану публікації наборів даних міністерствами Уповноважений направив п'ять актів реагування (Міндовкілля, Мінфіну, Мінрегіону, МКІП та Мінреінтеграції), з яких три міністерства не виконали вимог законодавства, що стало підставою для внесення подань. Водночас у доповіді сформульовано

[D0%BB%D1%96%D1%81%20%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf](#).

²⁹Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Подання Голові Державного агентства України з питань кіно Марині Кудерчук, 3698.2/4330/1/23/23/45.3, 2 травня 2023,*

рекомендацію забезпечити оприлюднення наборів даних не лише трьом згаданим міністерствам, а й Державній службі статистики України, хоча причин невнесення подання голові цього органу в доповіді не пояснено³⁰.

Згідно з доповіддю за 2022 р., Національна служба здоров'я України оприлюднила набори даних на Порталі, тоді як подання до голови Державної податкової служби на час підготовки доповіді перебувало на розгляді. У розділі щодо стану виконання рекомендацій попередньої доповіді зазначено, що рекомендації Мінреінтеграції, Мінфіну, Мінрегіону та Держстату щодо оприлюднення наборів відкритих даних були в процесі виконання³¹.

У доповіді за 2023 р. подання, пов'язані з порушеннями у сфері відкритих даних, не згадано³². У доповіді за 2024 р. Уповноважений, зокрема, констатував, що перерозподіл повноважень між окремими органами державної влади унеможлиблює збір та створення інформації, необхідної для формування відповідних наборів, оскільки зміни до Постанови КМУ № 835 не вносились. Водночас із тексту доповіді незрозуміло, чому відсутність таких змін перешкоджає розпорядникам, які отримали відповідні повноваження, оприлюднювати набори даних. Крім того, у доповіді за 2024 р. йдеться про систематичні звернення громадян щодо порушень у сфері відкритих даних та про просвітницькі заходи Секретаріату Уповноваженого спільно з Мінцифрою для низки державних органів. Зокрема, за результатами консультацій із Секретаріатом Укргідрометцентр оприлюднив два набори даних. Насамкінець у

³⁰Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2021 рік* (2022), 77–8, 82, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/schoricha-dopovid-2021.pdf>.

³¹Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Доповідь про стан дотримання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році* (2023), 199–200, 214, <https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/annual-report-2022.pdf>.

³²Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Щорічна доповідь про стан дотримання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році* (2024), https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_2023_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf.

доповіді згадано нерозв'язане питання щодо неоприлюднення окремих наборів даних, обмежених розпорядниками в інтересах національної безпеки, у зв'язку з чим Уповноважений вносив подання до органу державної влади, проте конкретне подання в тексті не згадано³³.

У спеціальній доповіді щодо додержання конституційного права на інформацію в умовах воєнного стану (станом на вересень 2023 р.)³⁴ йдеться про чотири подання щодо центральних органів виконавчої влади (НСЗУ, Держлісагентства, ДПС та Мін'юсту), внесені протягом 2022–2023 рр. Згідно з доповіддю, три розпорядники вжили заходів щодо поновлення оприлюднення наборів даних; щодо голови ДПС було складено протокол за ст. 188-40 КУпАП.

Утім, доповідь замовчує істотну обставину: хоча Мін'юст і видав наказ № 423/5 від 31.01.2023 «Про відновлення оприлюднення інформації у формі відкритих даних, розпорядником якої є Міністерство юстиції України», реагуючи на подання Уповноваженого, цим наказом він водночас визначив три набори даних, які не підлягають оприлюдненню, попри відсутність законодавчих підстав для таких обмежень³⁵.

³³Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2024 році* (2025), 264–5, 269, https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/18.06.2025%20%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%83_2024_%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%96-%20%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf.

³⁴Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, *Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо додержання конституційного права на інформацію в умовах дії правового режиму воєнного стану* (Київ, 2023), 58, <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/spetsdopovid-vipravleno-1.pdf>.

³⁵ «...за винятком інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України “Про очищення влади”, та державного Реєстру атестованих судових експертів». Міністерство юстиції України, *Про відновлення оприлюднення інформації у формі відкритих даних, розпорядником якої є Міністерство юстиції України*, наказ 423/5, 31 січня 2023, <https://minjust.gov.ua/n/22679>.

1. Протоколи про адміністративні правопорушення

а. Особливості збору даних

Секретаріат Уповноваженого веде облік складених протоколів лише в розрізі статей КУпАП, не виокремлюючи ті, що стосуються відкритих даних. За інформацією Секретаріату, у період з 2016 по 2025 р. (станом на 10.10.2025) представники Уповноваженого загалом склали 2130 протоколів за ст. 212-3 КУпАП (порушення права на інформацію та права на звернення), однак статистика щодо частки протоколів, пов'язаних із відкритими даними, не ведеться³⁶.

З огляду на це, для ідентифікації релевантних випадків я здійснив пошук постанов судів у справах про адміністративні правопорушення за допомогою сервісу «Бабуся» від Опендатабот³⁷, який працює на основі відкритих даних Єдиного державного реєстру судових рішень. Первинний відбір здійснено за пошуковим запитом (**“у формі відкритих даних”&("уповноваженого")-Держаудитслужби** з фільтром «Адмінправопорушення»). Після індивідуального перегляду кожного рішення було сформовано набір даних³⁸, вилучивши постанови, в яких порушення не стосувалися безпосередньо публічної інформації у формі відкритих даних (наприклад, щодо ненадання інформації, яка мала б оприлюднюватися як відкриті дані, але запитувалася в іншій формі); проміжні процесуальні рішення; рішення-дублікати. Додатково кожне рішення було категоризовано за результатом розгляду, суб'єктом відповідальності та фактом оскарження.

У такий спосіб було ідентифіковано 123 постанови щодо відкритих даних (рис. 1): 101 — щодо неоприлюднення (ч. 1 ст. 212-3 КУпАП), 2 — щодо ненадання на запит (ч. 2 ст. 212-3), 1 — щодо повторного неоприлюднення (ч. 9

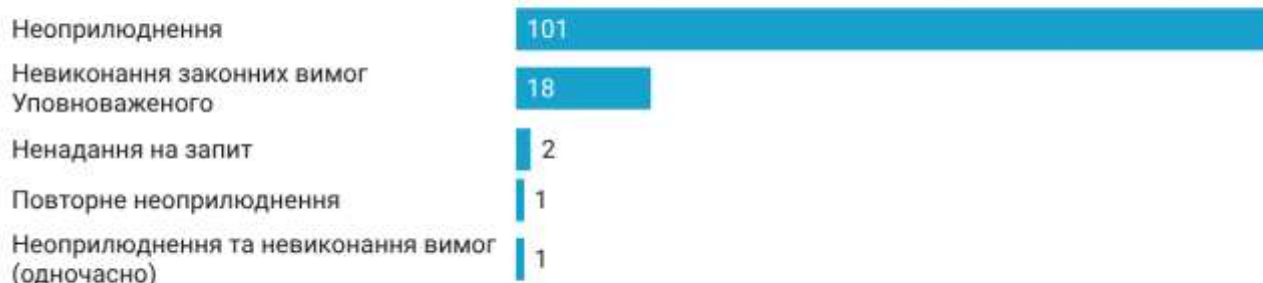
³⁶Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, лист 274.4/X-21242.3/22/45.3, 5 січня 2023; Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, лист 01.36/1790.14/2347.13/25/31, 10 жовтня 2025.

³⁷<https://court.opendatabot.ua/>

³⁸Andrii Khymchuk, Court Decisions on Ukrainian Parliamentary Commissioner for Human Rights Protocols Related to Open Data Violations (Версія 1) [Data set], 2026, Zenodo, <https://doi.org/10.5281/zenodo.18214982>.

ст. 212-3), 18 — щодо невиконання законних вимог Уповноваженого (ст. 188-40 КУпАП) та 1 — одночасно щодо неоприлюднення та невиконання вимог.

Постанови судів у справах про адміністративні правопорушення у сфері відкритих даних (2016-2025)

Діаграма: Andrii Khymchuk • Джерело: Andrii Khymchuk • Створено за допомогою Datawrapper

Посилання на інфографіку: https://www.datawrapper.de/_/Gc54E/?v=2

Рис. 1. Постанови судів у справах про адміністративні правопорушення у сфері відкритих даних, 2016–2025 рр.

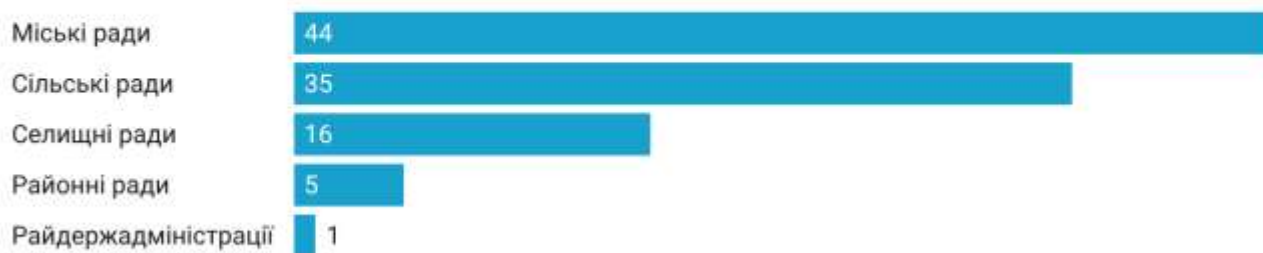
У часовому розрізі постанови судів першої інстанції розподілилися так: 2018 р. — 1, 2019 р. — 83, 2020 р. — 29, 2021 р. — 7, 2023 р. — 3. Отже, на 2019–2020 рр. припало 112 із 123 ідентифікованих постанов (91 %), що свідчить про різке скорочення активності Уповноваженого після 2020 р.

Загальна сума накладених штрафів за цей період становить **21 250,00 грн**, судових витрат — **17 828,60 грн**.

а. Постанови за ч. 1 ст. 212-3 КУпАП

Зі 101 постанови щодо неоприлюднення відкритих даних переважна більшість стосувалася посадовців органів місцевого самоврядування (рис. 2): міських рад — 44 постанови (з них 2 щодо посадовців міських рад обласних центрів), сільських рад — 35, селищних рад — 16. Крім того, 5 постанов стосувалися посадовців районних рад та 1 — райдержадміністрації.

Місце роботи посадовців, щодо яких склалися протоколи у зв'язку з неоприлюдненням відкритих даних (2016-2025)

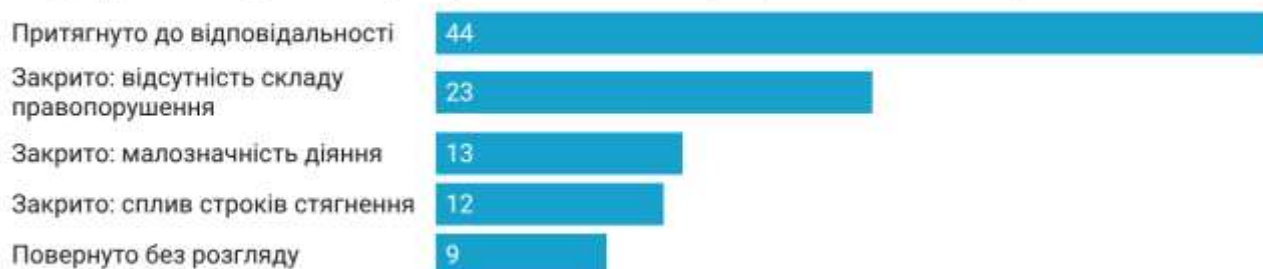
Діаграма: Andrii Khymchuk • Джерело: Andrii Khymchuk • Створено за допомогою Datawrapper

Посилання на інфографіку: https://www.datawrapper.de/_/AUynF/?v=3https://www.datawrapper.de/_/AUynF/?v=2

Рис. 2. Місце роботи посадовців, щодо яких складено протоколи у зв'язку з неоприлюдненням відкритих даних, 2016–2025 рр.

За результатами розгляду суди притягнули посадовців до відповідальності у 44 випадках (рис. 3). У решті проваджень справи було закрито: у 23 випадках — за відсутністю складу правопорушення, у 13 — у зв'язку з малозначністю діяння, у 12 — через закінчення строків застосування адміністративного стягнення. Ще 9 протоколів повернуто без розгляду.

Результати розгляду протоколів щодо неоприлюднення відкритих даних (перша інстанція, 2016-2025)

Діаграма: Andrii Khymchuk • Джерело: Andrii Khymchuk • Створено за допомогою Datawrapper

Посилання на інфографіку: https://www.datawrapper.de/_/bFnBg/

Рис. 3. Результати розгляду протоколів щодо неоприлюднення відкритих даних (перша інстанція), 2016–2025 рр.

Отже, лише у 44 % випадків справи завершилися притягненням до відповідальності, що підтверджує висновки попередніх досліджень про структурні проблеми механізму притягнення до адміністративної відповідальності за цією статтею.

З 44 постанов про притягнення до відповідальності 5 були оскаржені в апеляційному порядку. У 3 випадках постанови залишено без змін; в 1 — апеляційну скаргу задоволено частково (змінено лише мотивувальну частину щодо стягнення судового збору); в 1 — апеляцію задоволено та провадження закрито у зв'язку із закінченням строку застосування стягнення, хоча наявність вини у вчиненні правопорушення було встановлено.

а. Постанови за ч. 2 ст. 212-3 КУпАП

Дві постанови було винесено у зв'язку з ненаданням відкритих даних на запит: одна стосувалася голови Державної служби статистики України, інша — заступника начальника відділу міської ради. Провадження щодо керівника Держстату суд закрити за відсутністю складу адміністративного правопорушення, тоді як посадовця міської ради було притягнуто до відповідальності.

У першій справі заявниця звернулася до Держстату з проханням надати фінансову звітність підприємств у формі відкритих даних — інформацію, яку Держстат мав оприлюднити як набір відкритих даних, але станом на 20.09.2021 цього не зробив. Суд дійшов висновку, що спеціальним законом у цьому випадку є Закон України «Про державну статистику», згідно з яким така інформація є конфіденційною, що виключає склад правопорушення³⁹.

Друга справа стосувалася ненадання Кам'янською міською радою титульних списків реконструкції та благоустрою об'єктів — інформації, що є частиною набору «Титульні списки на проведення капітального та поточного ремонту, будівництва, реконструкції та благоустрою». Суд зазначив, що

³⁹ Постанова Печерського районного суду м. Києва у справі № 757/52067/21-п, 17 листопада 2021, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99261078>.

обов'язок оприлюднення цих даних прямо передбачений постановою Кабінету Міністрів України № 835 та розпорядженням міського голови, і притягнув посадовця до відповідальності⁴⁰.

а. Постанови за ст. 188-40 КУпАП

З 18 постанов щодо невиконання законних вимог Уповноваженого (рис. 4) переважна більшість (13) стосувалася посадових осіб сільських рад. Ще 2 постанови стосувалися посадовців міських рад, 2 — селищних рад і 1 — центрального органу виконавчої влади.

Місце роботи посадовців, щодо яких склалися протоколи через невиконання вимог Уповноваженого в контексті відкритих даних (2016-2025)

Діаграма: Andrii Khymchuk • Джерело: Andrii Khymchuk • Створено за допомогою Datawrapper

Посилання на інфографіку:
https://www.datawrapper.de/_/HvSoO/?v=2https://www.datawrapper.de/_/HvSoO/

Рис. 4. Місце роботи посадовців, щодо яких склалися протоколи через невиконання вимог Уповноваженого в контексті відкритих даних, 2016–2025 рр.

За результатами розгляду цієї категорії справ (рис. 5) лише в одному випадку суд притягнув особу до відповідальності. У решті випадків 8 справ було закрито за відсутністю складу правопорушення, 8 — повернуто без розгляду, 1 — закрито через закінчення строків застосування адміністративного стягнення.

⁴⁰ Постанова Заводського районного суду м. Дніпродзержинська у справі № 208/6777/21, 26 серпня 2021, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99261078>.

Результати розгляду протоколів про адміністративні правопорушення щодо невиконання законних вимог Уповноваженого (перша інстанція, 2016-2025)

Діаграма: Andrii Khymchuk • Джерело: Andrii Khymchuk • Створено за допомогою Datawrapper

Посилання на інфографіку: https://www.datawrapper.de/_/Ji9wa/?v=4

Рис. 5. Результати розгляду протоколів про адміністративні правопорушення щодо невиконання законних вимог Уповноваженого (перша інстанція), 2016–2025 рр.

Отже, рівень притягнення до відповідальності за невиконання законних вимог Уповноваженого становить лише 6 % (1 із 18), що є значно нижчим навіть порівняно з ефективністю протоколів за ч. 1 ст. 212-3 КУпАП (44 %).

Показовим є провадження щодо в. о. голови Державної податкової служби — єдине, що стосувалося притягнення посадової особи до відповідальності за невиконання вимог подання Уповноваженого щодо оновлення наборів відкритих даних на Порталі. Аргументація в. о. голови ДПС ґрунтувалася на посиланні на воєнний стан та необхідність захисту інформації про платників податків. Попри те що на момент складення протоколу ДПС не мала законодавчих підстав для обмеження доступу до відповідних наборів даних або відтермінування їх оновлення, суд констатував відсутність у діях посадовиці об’єктивної сторони правопорушення. Зокрема, суд встановив, що відповіді на листи Уповноваженого були надані, а ухвалені рішення супроводжувалися відповідними поясненнями. Крім того, суд зауважив, що матеріали провадження не містять даних, які свідчили б про прямий умисел на вчинення правопорушення⁴¹.

⁴¹ Постанова Шевченківського районного суду м. Києва у справі № 761/6282/23, 17 березня 2023, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110334159>.

а. Інші випадки

За весь досліджуваний період лише один протокол за ч. 9 ст. 212-3 КУпАП було складено саме за порушення вимог щодо відкритих даних. Його оформлено щодо сільського голови Угринівської сільської ради, який не оприлюднив визначених наборів даних на Порталі. Суд першої інстанції визнав його винним і застосував адміністративне стягнення, проте апеляційна інстанція скасувала цю постанову через закінчення строків притягнення до відповідальності⁴².

Другим унікальним випадком став розгляд у межах одного провадження двох протоколів щодо в. о. міського голови Рубіжного Луганської області. За першим протоколом посадовцю інкримінували ігнорування вимог представника Уповноваженого надати інформацію про відповідальну посадову особу, відповідні документи, а також забезпечити прибуття представників міської ради до громадської приймальні Секретаріату для складення протоколу. За другим — невжиття заходів щодо оприлюднення обов'язкових наборів відкритих даних. Суд закрит провадження за обома протоколами, констатувавши відсутність складу правопорушень.

Показово, що одним з аргументів на користь відсутності складу правопорушення щодо невиконання законних вимог стало те, що вимога представника Уповноваженого була оформлена не як подання і не містила чітко визначених заходів та строків їх виконання. Це, на думку суду, унеможлиблювало її кваліфікацію як акта реагування в розумінні законодавства — радше як роз'яснення⁴³.

⁴² Постанова Тисменицького районного суду Івано-Франківської області у справі № 352/2581/19, 12 березня 2020, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88243889>; постанова Івано-Франківського апеляційного суду у справі № 352/2581/19, 28 квітня 2020, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88978413>.

⁴³ Постанова Рубіжанського міського суду Луганської області у справі № 425/1033/20, 19 червня 2020, <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89950853>.

Висновки

Попри системний та багаторічний характер проблем з оприлюдненням відкритих даних в Україні, внесення подань Уповноваженим залишається радше винятковим, ніж типовим засобом реагування на порушення в цій сфері. Кількість подань очевидно не відповідає масштабам порушень, а з 2024 р. Уповноважений взагалі не застосовував цей акт реагування. Сама ж процедура внесення подань не є ані складною, ані ресурсомісткою: тексти проаналізованих подань збігаються на 80 %, відмінними є лише декілька узагальнених речень, що описують суть порушення.

Характерно, що жодне з подань не було результатом звернень громадян чи громадських організацій. Подання 2021 року внесено за результатами самостійного моніторингу, тоді як усі подальші — на підставі листів Міністерства цифрової трансформації. Більшість подань внесено наприкінці року, всі вони адресовані виключно центральним органам виконавчої влади. Водночас відсутність подань щодо органів місцевого самоврядування, які у спеціальній доповіді визначені як найбільші порушники, є алогічною та свідчить про непослідовність або небажання застосовувати цей інструмент реагування.

Оцінити ефективність внесених подань складно через їхню недеталізованість та обмежену доступність інформації про результати. Щорічні та спеціальні доповіді не дають змоги чітко відстежити ні швидкість, ні характер реагування розпорядників і не пояснюють причин бездіяльності. У деяких випадках, зокрема щодо Міністерства юстиції, Уповноважений визнав часткове виконання подання достатнім і не вживав подальших заходів. З огляду на це, Уповноваженому варто активніше користуватися поданнями як актами реагування, повторно вносити їх у разі триваючих порушень та приділяти особливу увагу в щорічних доповідях тим органам, які не реагують або неналежно реагують на подання.

Кількість складених протоколів щодо порушень у сфері відкритих даних суттєво перевищує кількість внесених подань, проте також залишається

неспівмірною з масштабом порушень. Помітною є така тенденція: абсолютну більшість протоколів складено у 2019–2020 рр., тоді як після січня 2023 р. Уповноважений припинив застосування цього інструменту — так само як і подань. Навіть у період активнішого складання протоколів Уповноважений зосереджувався переважно на посадових особах міських, сільських і селищних рад. Лише у двох випадках із понад сотні протоколи було складено щодо керівників центральних органів виконавчої влади, тоді як усі подання без винятку стосувалися розпорядників саме цієї категорії.

Аналіз «перетікання» подань у протоколи свідчить, що лише один випадок невиконання вимог подання призвів до складання протоколу — щодо в. о. голови Державної податкової служби. В інших ситуаціях кореляції між поданнями та протоколами фактично немає, хоча наявні всі правові можливості для їх послідовного застосування: Уповноважений може спочатку внести подання, скласти протокол у зв'язку з неоприлюдненням наборів даних, а в разі неусунення порушень — уже за невиконання законних вимог подання. Також показово, що протокол у зв'язку з повторністю був складений лише один раз, що навряд чи узгоджується з реальним станом виконання обов'язків розпорядниками. Водночас бракує публічно доступної інформації про наслідки складання протоколів у контексті подальших дій розпорядників.

На відміну від подань, складання протоколу та подальше притягнення особи до адміністративної відповідальності є значно складнішим і ресурсозатратнішим механізмом. Його ефективність залежить від результатів судового розгляду та не гарантує застосування навіть мінімального штрафу. Крім того, відсутність можливості апеляційного оскарження рішень судів першої інстанції у справах цієї категорії суттєво перешкоджає формуванню сталої судової практики. Попри це, повна відмова від використання протоколів є не виправданою, оскільки фактично зводить нанівець реалізацію повноважень Уповноваженого у сфері забезпечення дотримання законодавства про доступ до відкритих даних. З огляду на це, Уповноваженому варто активніше користуватися цим правовим механізмом.

Подальшого дослідження потребують причини фактичного припинення Уповноваженим застосування подань та протоколів у сфері відкритих даних починаючи з 2024 р., а також вплив складених протоколів на подальшу поведінку розпорядників інформації. На окрему увагу заслуговує питання доцільності наявності відповідних повноважень в Уповноваженого взагалі на протипагу їх передачі спеціалізованому органу із забезпечення права на доступ до інформації, на кшталт інформаційних комісарів у країнах ЄС.

Список використаних джерел

Бурмагін, Олександр. *Аналіз практики застосування судами статті 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення у 2016-му році*. Київ: ГО «Платформа прав людини», [б. д.]. Дата звернення 13 січня 2026. <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/anal%D1%96z-praktiki-zastosuvannya-sudami-statt%D1%96-212-3-kodeksu-ukra%D1%97ni-pro-adm%D1%96n%D1%96strativn%D1%96-pravorushennya-u-2016-mu-roc%D1%96-oleksandr-burmag%D1%96n.pdf>.

Вдовенко, О., Є. Воробйов, Р. Васильняк, та М. Гринишак. *Аналіз практики розгляду судами справ про адміністративні правопорушення, передбачені статтями 188-39, 188-40, 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо протоколів, складених уповноваженими особами Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представниками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в 2022-2024 роках*. Київ: ГО «Платформа прав людини», 2025. <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/analiz-sudovoyi-praktyky-188-39-188-40-212-3-v-2022-24.pdf>.

Кашинська, Наталія. «Роль держави у сфері доступу до інформації». *Інвестиції: практика та досвід* 8 (2017): 114–6. http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2017/24.pdf.

Кушнір, Ірина. «Конституційне право особи на доступ до публічної інформації та його забезпечення Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини». Дис. канд. юрид. наук, Національна академія внутрішніх справ, 2018. <https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7a2b747b-2191-4c9b-bbe6-6b875bc12605/content>.

Нестеренко, Оксана. *Інформація в Україні: права на доступ*. Харків: Акта, 2012.

Офіс ефективного регулювання BRDO. «Відкриті дані на data.gov.ua: два місяці після вересневих оновлень Постанови КМУ № 835», листопад 2025.

https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/8353_2025/OD_835_to_data_gov_ua.

———. «Відкриті дані на data.gov.ua: як виконується Постанова КМУ № 835. Зміни за півроку, станом на Q2 2025», липень 2025.

https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/data_gov_ua835/OD_835_to_data_gov_ua.

Самоходський, Ігор, Дмитро Лебедєв, та Руслан Ткаченко. *Зелена книга: Політика відкритих даних*. Офіс ефективного регулювання BRDO, [б. д.]. Дата звернення 13 січня 2026. <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-234579483/234579483>.

Український центр суспільних даних. «Доступ до публічної інформації: біг з перешкодами». [Б. д.]. Дата звернення 13 січня 2026. <https://socialdata.org.ua/dostup-publichnoi-informacii-big-z-p/>.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. *Доповідь про стан дотримання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році*. 2023. <https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/annual-report-2022.pdf>.

———. *Подання Віце-прем'єр-міністра – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірині Верещук*. Подання № 15454.2/21/30.1, 22 грудня 2021. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%80%D0%B5%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>.

———. *Подання Виконувачу обов'язків Голови Державної податкової служби України Тетяні Кірієнок*. Подання № 14211.2/10671/1/22/22/45.3, 10 грудня 2022. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%9F%D0%A1.pdf>.

———. *Подання Голові Державного агентства лісових ресурсів України Юрію Болоховцю*. Подання № 225.2/В/991.7/22/23/45.3, 11 січня 2023. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5>

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6.%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%BE.pdf>

———. *Подання Голові Державного агентства України з питань кіно Марині Кудерчук.* Подання № 3698.2/4330/1/23/23/45.3, 2 травня 2023.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6.%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%BE.pdf>

———. *Подання Голові Національної служби здоров'я України Наталії Гусак.* Подання № 13634.2/11075/1/22/22/45.3, 28 листопада 2022.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%A3.pdf>

———. *Подання Міністру розвитку громад та територій України Олексію Чернишову.* Подання № 15282.2/21/30.11, 20 грудня 2021.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD.pdf>

———. *Подання Міністру фінансів України Сергію Марченку.* Подання № 15452.2/21/30.1, 22 грудня 2021.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>

———. *Подання Міністру юстиції України Денису Малюсьці.* Подання № 223.2/12255/1/22/23/45.3, 11 січня 2023.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5>

[%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9C%D0%AE%D0%A3.pdf](#).

———. *Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо додержання конституційного права на інформацію в умовах дії правового режиму воєнного стану.* Київ, 2023.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/spetsdopovid-vipravleno-1.pdf>.

———. *Щорічна доповідь про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2023 році.* 2024.

https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_2023_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf.

———. *Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2021 рік.* 2022.

<https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/schoricha-dopovid-2021.pdf>.

———. *Щорічна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2024 році.* 2025.

https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/18.06.2025%20%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%83_2024_%D1%80%D0%BE%D1%86%D1%96-

[%20%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf](#).

Noveck, Beth Simone. “Rights-Based and Tech-Driven: Open Data, Freedom of Information, and the Future of Government Transparency.” *Articles & Chapters* 1209 (2017). https://digitalcommons.nyls.edu/fac_articles_chapters/1209.

Zakharov, Kirill. «Я обещал написать про Офис Секретаріат Уповноваженого ВРУ з прав людини». Facebook, 7 грудня 2021.

<https://www.facebook.com/KirillZaharov/posts/pfbid02U3j1TuYCNPdv6TTVphYxu4G8rihwWGei72Xrn7PNfsZ3G7k6QvBP9D2YZ2GhpH3tl>.

Bibliography

- Burmahin, Oleksandr. *Analiz praktyky zastosuvannia sudamy statti 212-3 Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia u 2016-mu rotsi* [Analysis of Court Practice in Applying Article 212-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses in 2016]. Kyiv: HO “Platforma prav liudyny”. Accessed January 13, 2026. <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/anal%D1%96z-praktiki-zastosuvannya-sudami-statt%D1%96-212-3-kodeksu-ukra%D1%97ni-pro-adm%D1%96n%D1%96strativn%D1%96-pravoporushennya-u-2016-mu-roc%D1%96-oleksandr-burmag%D1%96n.pdf> [in Ukrainian].
- Better Regulation Delivery Office (BRDO). “Vidkryti dani na data.gov.ua: dva misiatsi pislia veresnevykh onovlen Postanovy KМУ № 835” [“Open Data on data.gov.ua: Two Months After the September Amendments to Cabinet of Ministers Resolution No. 835”]. November, 2025. https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/8353_2025/OD_835_to_data_gov_ua [in Ukrainian].
- . “Vidkryti dani na data.gov.ua: yak vykonuietsia Postanova KМУ № 835. Zminy za pivroky, stanom na Q2 2025” [“Open Data on data.gov.ua: Implementation of Cabinet of Ministers Resolution No. 835. Changes Over Six Months, as of Q2 2025”]. July, 2025. https://public.tableau.com/app/profile/brdo.ict.sector/viz/data_gov_ua835/OD_835_to_data_gov_ua [in Ukrainian].
- Kashynska, Nataliia. “Rol derzhavy u sferi dostupu do informatsii” [“The Role of the State in the Field of Access to Information”]. *Investytsii: praktyka ta dosvid* 8 (2017): 114–6. http://www.investplan.com.ua/pdf/8_2017/24.pdf [in Ukrainian].
- Kushnir, Iryna. “Konstytutsiine pravo osoby na dostup do publichnoi informatsii ta yoho zabezpechennia Upovnovazhenymy Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny” [“Constitutional Right of a Person to Access Public Information and Its Enforcement by the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights”]. PhD diss., National Academy of Internal Affairs, 2018. <https://elar.navy.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7a2b747b-2191-4c9b-bbe6-6b875bc12605/content> [in Ukrainian].
- Nesterenko, Oksana. *Informatsiia v Ukraini: prava na dostup* [Information in Ukraine: Rights to Access]. Kharkiv: Akta, 2012 [in Ukrainian].
- Noveck, Beth Simone. “Rights-Based and Tech-Driven: Open Data, Freedom of Information, and the Future of Government Transparency.” *Articles & Chapters* 1209 (2017). https://digitalcommons.nyls.edu/fac_articles_chapters/1209 [in English].
- Samokhodskyi, Ihor, Dmytro Lebediev, and Ruslan Tkachenko. *Zelena knyha: Polityka vidkrytykh danykh* [Green Paper: Open Data Policy]. Better Regulation Delivery Office

(BRDO). Accessed January 13, 2026. <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-234579483/234579483> [in Ukrainian].

Ukrainian Center for Social Data. “Dostup do publichnoi informatsii: bih z pereshkodamy” [“Access to Public Information: An Obstacle Course”]. Accessed January 13, 2026. <https://socialdata.org.ua/dostup-publichnoi-informacii-big-z-p/> [in Ukrainian].

Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights. *Dopovid pro stan doderdzhannia ta zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini u 2022 rotsi* [Report on the State of Observance and Protection of Human and Civil Rights and Freedoms in Ukraine in 2022]. 2023. <https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/annual-report-2022.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Holovi Derzhavnoho ahentstva lisovykh resursiv Ukrainy Yuriiu Bolokhovtsiu* [Submission to the Head of the State Agency of Forest Resources of Ukraine Yurii Bolokhovets]. Submission 225.2/B/991.7/22/23/45.3, January 11, 2023. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%BB%D1%96%D1%81%20%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Holovi Derzhavnoho ahentstva Ukrainy z pytan kino Maryni Kuderchuk* [Submission to the Head of the State Agency of Ukraine for Film Maryna Kuderchuk]. Submission 3698.2/4330/1/23/23/45.3, May 2, 2023. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%B5%D1%80%D0%B6.%D0%B0%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%BE.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Holovi Natsionalnoi sluzhby zdorovia Ukrainy Natalii Husak* [Submission to the Head of the National Health Service of Ukraine Nataliia Husak]. Submission 13634.2/11075/1/22/22/45.3, November 28, 2022. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5>

[%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%A3.pdf](#) [in Ukrainian].

———. *Podannia Ministru rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy Oleksiiu Chernyshovu* [Submission to the Minister of Community and Territorial Development of Ukraine Oleksii Chernyshov]. Submission 15282.2/21/30.11, December 20, 2021. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Ministru finansiv Ukrainy Serhiiu Marchenku* [Submission to the Minister of Finance of Ukraine Serhii Marchenko]. Submission 15452.2/21/30.1, December 22, 2021. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D0%B2%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Ministru yustytysii Ukrainy Denysu Maliustsi* [Submission to the Minister of Justice of Ukraine Denys Maliuska]. Submission 223.2/12255/1/22/23/45.3, January 11, 2023. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%9C%D0%AE%D0%A3.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Vitse-premier-ministru – Ministru z pytan reintehratsii tymchasovo okupovanykh terytorii Ukrainy Iryni Vereshchuk* [Submission to the Vice Prime Minister – Minister for Reintegration of the Temporarily Occupied Territories of Ukraine Iryna Vereshchuk]. Submission 15454.2/21/30.1, December 22, 2021. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9C%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%20%D1%80%D0%B5%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf> [in Ukrainian].

———. *Podannia Vykonuvachu obov'iazakiv Holovy Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy Tetiany Kiriienko* [Submission to the Acting Head of the State Tax Service of

Ukraine Tetiana Kiriienko]. Submission 14211.2/10671/1/22/22/45.3, December 10, 2022. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%20%D0%B4%D0%BE%20%D0%94%D0%9F%D0%A1.pdf> [in Ukrainian].

———. *Spetsialna dopovid Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny shchodo doderzhannia konstytutsiinoho prava na informatsiiu v umovakh dii pravovoho rezhymu voiennoho stanu* [Special Report of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights on Observance of the Constitutional Right to Information under Martial Law]. Kyiv, 2023. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/spetsdopovid-vipravleno-1.pdf> [in Ukrainian].

———. *Shchorichna dopovid pro stan doderzhannia ta zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini u 2023 rotsi* [Annual Report on the State of Observance and Protection of Human and Civil Rights and Freedoms in Ukraine in 2023]. 2024. https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B7%D0%B0_2023_%D1%80%D1%96%D0%BA.pdf [in Ukrainian].

———. *Shchorichna dopovid Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny pro stan doderzhannia ta zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini. 2021 rik* [Annual Report of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights on the State of Observance and Protection of Human and Civil Rights and Freedoms in Ukraine. 2021]. 2022. <https://ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/schoricha-dopovid-2021.pdf> [in Ukrainian].

———. *Shchorichna dopovid Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny pro stan doderzhannia ta zakhystu prav i svobod liudyny i hromadianyna v Ukraini u 2024 rotsi* [Annual Report of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights on the State of Observance and Protection of Human and Civil Rights and Freedoms in Ukraine in 2024]. 2025. https://www.ombudsman.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/18.06.2025%20%D0%A9%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%8C_%D0%A3%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B5

[%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE %D1%83 2024 %D1%80%D0%BE%D1%86%D1%96-](#)

[%20%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0.pdf \[in Ukrainian\].](#)

Vdovenko, O., Ye. Vorobiov, R. Vasylniak, and M. Hrynyshak. *Analiz praktyky rozghliadu sudamy sprav pro administratyvni pravoporushennia, peredbacheni stattiamy 188-39, 188-40, 212-3 Kodeksu Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia shchodo protokoliv, skladyenykh upovnovazhenymy osobamy Sekretariatu Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny ta predstavnykamy Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny v 2022-2024 rokakh* [Analysis of Court Practice in Cases of Administrative Offenses under Articles 188-39, 188-40, 212-3 of the Code of Ukraine on Administrative Offenses Regarding Protocols Compiled by Authorized Persons of the Secretariat of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights in 2022-2024]. Kyiv: HO “Platforma prav liudyny,” 2025. <https://ppl.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/analiz-sudovoyi-praktyky-188-39-188-40-212-3-v-2022-24.pdf> [in Ukrainian].

Zakharov, Kirill. “Ya obeshchal napisat pro Ofis Sekretariat Upovnovazhenoho VRU z prav Liudyny” [“I Promised to Write about the Office of the Secretariat of the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights”]. Facebook, December 7, 2021. <https://www.facebook.com/KirillZaharov/posts/pfbid02U3j1TuYCNPdv6TTVphYxu4G8rihwWGei72Xrn7PNfsZ3G7k6QvBP9D2YZ2GhpH3tl> [in Russian].